

SFÂNTUL TEOFAN, EGUMEN AL SFINTEI MĂNĂSTIRI VATOPEDI DESPRE CUVIOSUL MAXIM KAVSOKALIVITUL (†13 ianuarie)

Eu însumi, martor în Domnul, nu vreau să ascund cele văzute la Cuviosul Maxim fiindcă m-am cunoscut și eu cu acesta și am avut legături strânse și într-o zi, pornind de la Mănăstirea Vatopedi împreună cu încă cineva, și mergând către coliba cuviosului și negăsindu-l mă mâhneam și mă uitam în jur ca să-l văd pe cel pe care-l căutam.

Și urcând puțin în spatele colibeii sale și privind către drumul lui kir Isaia, iată că-l și văd la balta lui Aghelarios, la o distanță de două mile, drumul acesta fiind stâncos și greu de străbătut și drum mai lin nu este.

Și, o minune! Îl văd pe sfânt înălțându-se de la pământ sus în aer și asemenea unui vultur înaripat zburând deasupra pădurii și deasupra stâncilor și venind acolo unde mă găseam eu. Și pe când îl priveam zburând în acest chip, m-am înspăimântat și am strigat „Mare ești Doamne!” și de teamă m-am tras puțin îndărăt și într-o clipită a sosit și sfântul acolo unde stăteam psalmodiind. Și ce cânta? De uimire nu am înțeles. Însă, întâmpinându-l am căzut la picioarele sale.

Iar acela mă întreba mereu de câtă vreme mă aflam în acel loc. Luându-mă, apoi, de mână, m-a băgat în coliba sa. Și după ce mi-a arătat și m-a învățat multe, mi-a spus: „Ai grijă să nu spui nimănui cele ce ai văzut câtă vreme mă aflu în această viață”. Cunoaște că ai să devii egumen și mitropolit al Ahridei și vei pătimi multe până să suferi, imitând pe Hristos cel spânzurat pe lemn, căci Acesta vrea să-ți fie ajutor în ispite, care vor merge până la mucenicie. Și toate acestea s-au săvârșit după prorocia Sfântului”.

(Viața Sfântului Theofan de Peritheorios,
Egumenul Mănăstirii Vatopedi)

N.R. Sfântul Theofan era un bun cunoscător al regiunii Kavsokalíviei, de vreme ce cunoștea bine toponimiile, pe cei împreună nevoitori cu Cuviosul Maxim, dar și pe ceilalți bătrâni îmbunătățiți, isihăști din secolul al XIV-lea, pe care-i numește, atunci când se referă la locurile unde trăiau, și cu care avea strânse legături, după cum se poate vedea din biografia sa. Viața scrisă de Sfântul Theofan a fost sursa din care s-au inspirat biografia și imnografia de mai târziu ai Cuviosului Maxim. După prorocia Cuviosului Maxim, Sf. Theofan, care a fost ucenicul acestuia, a devenit mai târziu egumen al Mănăstirii Vatopedi și episcop de Peritheorio (Xánthi), fiind consemnat ca episcop de Peritheorio în anul 1350. Dacă Sf. Theofan a făcut ascultare de Cuviosul Maxim Kavsokalivitul și i-a scris *Viața* abia după adormirea sa, atunci această *Viață* a intrat în circulație cel mai probabil după anul 1365, atunci când se consideră că a adormit Cuviosul Maxim. Astfel, se presupune că Sfântul Teofan a adormit spre sfârșitul veacului al XIV-lea.

